

PRESSMEDDELANDE 2005-11-17

Bitter verklighet bakom din kaffekopp

Kaffeplockare som lever på existensminimum och saknar socialt skydd. Intensiva odlingsmetoder som allvarligt skadar miljön. SwedWatch har undersökt vad som döljer sig bakom en kopp Gevalia och Zoégas. Inget av företagen vet idag om tvångs- och barnarbete kan förekomma i produktionen av deras kaffeböner.

– Vår studie visar att merparten av det kaffe som svensken dricker inte produceras på ett etiskt försvarbart sätt. Genomgripande förändringar behövs och såväl rosterier som konsumenter i Sverige måste hjälpa till att betala för de eventuella kostnader som detta kommer att innebära, säger Örjan Bartholdson, kanslichef på SwedWatch.

SwedWatch har besökt kaffebältet i delstaten Minas Gerais i Brasilien. Härifrån importerar nästan alla svenska kafferosterier sitt brasilianska kaffe. Drygt 40 procent av det kaffe som importeras till Sverige kommer för närvarande från Brasilien.

I Minas Gerais har en rad förbättringar av arbetsvillkor och miljöpåverkan skett de senaste åren, till följd av bland annat fackens arbete, myndigheternas insatser och kraven från olika certifieringar. Men oacceptabla brister förekommer fortfarande. SwedWatches studie visar att många lantarbetare inom den brasilianska kaffeindustrin lever på existensminimum. Landsorganisationen CUT uppskattar att en tredjedel av landets kaffearbetare saknar socialt skydd. Såväl barn- som tvångsarbete förekommer i Brasiliens kaffeproducerande områden och Gevalia och Zoégas har svårt att garantera att detta inte berör deras kaffe, eftersom de inte vet vilka odlingar merparten av deras kaffe kommer från.

Konsekvenserna för miljön är stora. Kaffeproducenterna har skapat ett jordbruk som är högeffektivt och konkurrenskraftigt men kortsiktigt. Stora monokulturer av kaffe sträcker sig över Minas Gerais, vilka kräver stor användning av bekämpningsmedel och konstgödsel. De intensiva odlingsmetoderna har lett till problem som minskad biologisk mångfald, övergödning, sjunkande grundvattennivåer och erosion. Hälso- och miljöfarliga bekämpningsmedel som parakvat, endosulfan och disulfoton används i produktionen. Arbetsmiljöinspektionen rapporterar om såväl akuta som kroniska hälsoeffekter hos lantarbetare.

År 2004 hade knappt sex procent av kaffekonsumtionen i Sverige producerats med hänsyn till sociala och miljömässiga kriterier. Motsvarande siffra för Nederländerna var runt 16 procent. Uppemot en femtedel av det kaffe som briter dricker är Rättvisemärkt, medan motsvarande siffra för svenskarna är mindre än en procent.

– Som konsument är det möjligt att ge ett konkret stöd till en positiv social och miljömässig utveckling genom att köpa rättvisemärkta och KRAV-märkta produkter, säger Karin Lexén, internationell policychef vid Lutherhjälpen/Svenska kyrkan.

– Ekologiskt och rättvisemärkt kaffe är idag det självklara valet för social rättvisa och en bättre miljö. Vi vill att både producenter som Kraft och Nestlé och svenska återförsäljare snabbt förbättrar sitt utbud med sådana produkter, säger Mikael Karlsson, ordförande i Svenska Naturskyddsföreningen.

Läs hela rapporten www.swedwatch.org

Kontakter:

Örjan Bartholdson, SwedWatch, tel: 08 - 602 89 50, mobil: 0733-940 975

Gunnel Axelsson Nycander, Lutherhjälpen, Svenska kyrkan, tel: 018-16 94 25,
mobil: 070-204 10 02

Mikael Karlsson, Svenska Naturskyddsföreningen, mobil: 070-316 27 22

SwedWatch är en förening vars syfte är att undersöka hur företag med svenska kopplingar följer internationella konventioner, nationell lagstiftning och etiska riktlinjer om företagande. Medlet är offentlig information till allmänheten. Lutherhjälpen och Svenska Naturskyddsföreningen är två av SwedWatches fem medlemsorganisationer.